

[Fuglsang.]

institut siden 1937, men bortset fra at landet har visse naturlige gunstige betingelser, må man sige, at selv med dette institut har Sverige fulgt udviklingens almindelige økonomiske bane.

Institutets opgave skulle bl. a. være at bearbejde materialerne fra statistisk departement. Nu har vi et ganske udmærket statistisk departement, og dets tal er ganske udmærket bearbejdet. Vi har også ministeriets økonomiske sekretariat, der ligeledes beskæftiger sig med den slags ting. Meningen med konjunkturforskningsinstituttet skulle videre være at foretage skøn over den nærmeste tids økonomiske udvikling; men når man skal foretage dette skøn, vil det også her ganske afgjort vise sig, at det set afhænger af øjnene, der ser. Det ærede medlem hr. Martin fortalte i dag om, at der er erhvervsorganisationer, som driver økonomiske studier. Det er ikke ukendt, at disse organisationer ofte får meget forbausende ting ud af de konkrete tal, statistisk departement fremlægger for os. Der til kommer endelig, at det er ikke nok at prøve at forudse udviklingen og prøve at forklare den; det afgørende bliver de konsekvenser, man drager deraf. Det er nu engang de positive resultater, der er prøvesten for, om teorier og forslag er rigtige.

Jeg har nævnt den vurdering og de forslag, der findes i „Fremtidens Danmark“; men det er ikke blot i „Fremtidens Danmark“, det hævdes, at årsagerne til kriserne dybest set er at søge i de manglende afsætningsmuligheder. Jeg vil gerne have lov at citere af statskonsulent A. P. Jacobsens beretning fra FAO-mødet i Washington 1946-47. Han nævner først alle de økonomiske vanskeligheder i 1930'erne og fortsætter:

„for at undgå gentagelse af ulykkerne efter sidste krig er det nødvendigt at forøge forbrug og købekraft, således at verdens produktionskapacitet udnyttes fuld ud og stadig udvides“.

Som midler hertil nævner han, at man må opretholde købekraften gennem fuldt beskæftigelse og social sikkerhed, og fortsætter så:

„hvis der ikke gøres noget for at aftage den umådelig øgede produktion, vil vi finde os stillet over for et langt større

sammenbrud end i 1929. Resultatet vil blive millioner af arbejdsløse, et tilbageslag i det økonomiske liv uden sidestykke, social og økonomisk uro med fornyet krav om begrænsning af produktionen.“

Jeg vil nævne endnu et velkendt fænomen, nemlig vore handelsmæssige vanskeligheder, vort skæve bytteforhold. Jeg kan for den sags skyld nævne de handelsmæssige vanskeligheder for alle vestens lande. De Forende Nationers økonomiske råd for Europa har gentagne gange påvist, hvor vigtigt det er, for at overvinde disse vanskeligheder, at øge handelen mellem øst og vest; men hvad nytter det, at man ved, hvad der burde gøres, når man af politiske grunde ikke gør det, men ofte handler modsat? Jeg har indtryk af, at det er på meget få områder, man i praksis tager konsekvenserne af det, man faktisk godt ved er skyld i de økonomiske vanskeligheder, og jeg tror egentlig ikke, dette forhold vil ændre sig, selv om vi får et konjunkturforskningsinstitut. Derfor vil jeg foreløbig forholde mig skeptisk afventende og se, hvilket resultat udvalget kommer til.

Søren Olesen: Blandt de begrundelser, der gives for lovforslaget, er denne, at man savner en vejledning i de økonomiske forhold. Indledningsvis kan jeg sige, at når man betragter den politik, som forslagsstillerne har været med til at gennemføre, skal mit parti gerne indrømme, at der mangler nogen indsigt, og hvis man kunne have fået den med et sådant institut som det her foreslåede, ville det selvfølgelig være værdifuldt.

Det er vigtigt at få de økonomiske love klarlagt — der er dog ikke brugt dette udtryk i forslaget. Man mener åbenbart, at når man indsamler materiale og udgiver det, ved man, hvordan de økonomiske love virker. Jeg tror imidlertid, det er her som i al anden videnskab, at man ikke bliver færdig med at klarlægge lovene for de forskellige områder, og det gælder også det økonomiske liv. Det er egentlig mærkeligt, at vi her i landet mangler en sådan klargøring på så mange forskellige områder. F. eks. er det aldrig bevist, at told og lignende foranstaltninger kan afhjælpe arbejdsløsheden, men ikke desto mindre render man rundt og påstår det med frimodig mine, akkurat som